

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام مسجد (۴)

ویژہ ائمہ محترم جماعات

مرکز رسیدگی به امور مساجد خراسان واحد آموزش و پژوهش

نشانی: مشهد، حرم مطهر، دوربرگردان طبرسی، جنب
بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، ساختمان
مرکز مدیریت حوزه علمیّه خراسان، طبقه اول، مرکز
رسیدگی به امور مساجد خراسان
تلفن: ۰۵۱۱-۲۰۰۸۲۱۲

رایانامه: INFO@MASJEDKH.IR

پایگاه اطلاع‌رسانی: WWW.MASJEDKH.IR

ربيع الاول ماہ پیامبر اکرم 6

امور مساجد استان خراسان

ربيع الاول ۱۴۳۵

فهرست

- مقدمه..... ۶
- شب اول ماه ربیع الأول (لیلۃ المبیت)..... ۷
- پنجم ربیع الأول (توطئه كشف حجاب)..... ۱۴
- هفتم ربیع الأول (شهادت حضرت محسن بن علی 7)..... ۱۷
- هشتم ربیع الاول (شهادت امام حسن عسگری 7)..... ۱۹
- نهم ربیع الأول (امامت امام زمان (عج)..... ۲۱
- دهم ربیع الأول (ازدواج پیامبر 6 و حضرت خدیجه 3)..... ۲۳
- یازدهم ربیع الأول (تکثیر نسل و تربیت فرزندان)..... ۲۵
- دوازدهم دهم ربیع الأول (عصر غیبت و وظایف منتظران «۱»)..... ۲۷
- سیزدهم ربیع الاول (عصر غیبت و وظایف منتظران «۲»)..... ۳۰
- چهاردهم ربیع الأول (فرار خائنه شاه معدوم)..... ۳۳
- شانزدهم ربیع الأول (پیامبر 6 در قرآن)..... ۳۵
- هفدهم ربیع الأول (میلاد پیامبر رحمت 6)..... ۳۸
- هجدهم ربیع الأول (در محضر امام صادق 7)..... ۴۲
- بیست و سوم ربیع الأول (حضرت فاطمه معصومه 3)..... ۴۵
- بیست و ششم ربیع اول: صلح امام حسن مجتبی : ۴۷

مقدمه

ربیع‌الاول سومین ماه قمری و از ماه‌های فرخنده برای شیعیان است. این ماه بهار ماه‌هاست و آثار رحمت خداوند در آن هویداست و می‌توان ادعا کرد از ابتدای آفرینش زمین رحمتی مانند آن بر زمین فرود نیامده است و برتری این رحمت بر سایر رحمت‌های الهی مانند برتری رسول خدا 6 بر سایر مخلوقات است^۱.

در این ماه سرچشمه فضایل بر این امت فرود آمد؛ تمام برکت‌های نبوت، امامت، کتاب و شریعت فقط با وجود مقدس رسول خدا 6 آشکار گردید.

آداب و مراقبت‌های این ماه

ضمن شکرگزاری بابت این نعمت بزرگ؛ ولی آنچه مهم است داشتن حالت قلبی مناسب در این عید بزرگ و شرمسار بودن از عجز و کوتاهی؛ انجام اعمالی که انسان را از غفلت و تلف کردن وقت خارج نماید؛ تلاش زیاد برای بدست آوردن صدق اخلاص.

۱. المراقبات

شب اول ماه ربیع الأول: ایشار و از جان گذشتگی

مناسبت: هجرت پیامبر اسلام 6 از مکه به مدینه

«مبدأ تاریخ هجری قمری»

شب اول ربیع الاول سال ۱۳ بعثت به نام «لیلہ المبیت» مزین است، در این شب یک حادثه مهم تاریخی واقع شده است؛ در سال سیزدهم بعثت، رسول خدا 6 از مکه به قصد هجرت به سوی مدینه، از شهر خارج شد و در «غار ثور» پنهان گردید و امیرمؤمنان حضرت علی 7 برای اغفال دشمنان، فداکارانه در بستر آن حضرت خوابید و مشرکان قریش که خانه رسول خدا 6 را محاصره کرده بودند، به گمان آن که ایشان در بستر آرمیده است، تا صبح منتظر ماندند و چون صبحگاهان با شمشیرهای برهنه به منزل آن حضرت هجوم بردند تا رسول الله 6 را بکشند، حضرت علی 7 را دیدند که از آن بستر برخاست، بدین ترتیب، پیامبر گرامی اسلام 6 در فرصتی مناسب خود را از چنگال

مشرکان قریش نجات داد و امام علی 7 نیز با این فداکاری، عشق، علاقه و برادری خود را نسبت به ایشان نشان داد؛ این در حالی بود که هر زمان ممکن بود کسی را که در آن بستر خوابیده بود به قتل برسانند.

در روایات معتبر شیعه و اهل سنت وارد شده که وقتی حضرت علی 7 در بستر پیامبر 6 خوابیدند و جان خود را فدای جان رسول الله 6 نمودند، خداوند با این عمل حضرت؛ به جبرئیل و میکائیل مباحثات کرد در آن شب خدای تعالی خطاب به «جبرئیل و میکائیل 7»، فرمود: در میان شما دو تن، برادری برقرار کردم و عمر یکی از شما دو تن را طولانی تر از دیگری قرار دادم، کدامیک از شما حاضر است زندگی خود را فدای دیگری کند؟ هر دو تن، زندگی را بر مرگ، ترجیح دادند. خدای تعالی خطاب به آنها فرمود: چرا مانند علی بن ابیطالب 7 نیستید، که من میان علی و محمد 6، برادری برقرار کردم؛ او در بستر محمد 6 خوابیده تا جان

و زندگی خود را فدای او نماید. به زمین نزول کنید و او را از شر دشمنان حفاظت کنید. هر دو به زمین فرود آمدند؛ «جبرئیل» در بالا سر حضرت علی 7 و «میکائیل» در پائین پای آن حضرت قرار گرفتند. در این هنگام، «جبرئیل» ندا می‌کرد: آفرین بر تو و خوشا بحال تو! چه کسی مثل تو است، که خدای تعالی به وجود تو، بر فرشتگان مباهات می‌نماید. و خدای تعالی آیه

«وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ»^۱

را در شأن حضرت علی 7 نازل کرد.

این روایت نشان می‌دهد که حضرت علی 7 جان خود را فدای جان پیامبر 6 کرده است، و این ایشار دارای فضیلتی عظیم است که خداوند با آن به ملائک مقرب خود مباهات می‌کند.

نحوه حکم خداوند متعال و ارزش‌گذاری او درباره عمل لیل‌المبیت، با آیه و روایت مذکور دیگر جایی برای اشکال تراشی نمی‌ماند.

«مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ»^۱

هر کس طبق آنچه که خداوند نازل کرده
است حکم نکند (بلکه با نظر خود حکم
نماید) آنها کافرانند.

این روایت در کتب شیعه و اهل سنت وارد
شده که ما به برخی از آنها به عنوان نمونه
اشاره می‌کنیم:

– ابن الاثیر، اسد الغابه، ج ۴ ص ۲۵، ناشر: دار
الكتاب العربی، بیروت.

– تفسیر الثعلبی، ج ۲ ص ۱۲۶ – حاکم حسکانی؛

– ابو الفرج حلبی شافعی، السیره الحلبیه،
ج ۲ ص ۳۶، ناشر: دار، الکتب العلمیه، بیروت،
۱۴۲۷ق، چاپ: دوم؛

– شواهد التنزیل لقواعد التفضیل، ج ۱ ص ۱۲۳.

- برخی از فضائل و برتری‌های امیرالمؤمنین

علی 7 در کتب اهل تسنن

کتاب فضل تو را آب بحر کافی نیست

که تر کنیم سر انگشت و صفحه بشمارم

يَا عَلِيُّ أَنْتَ أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيْمَانًا وَ أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ
إِسْلَامًا وَ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى^۱.

یا علی 7 تو اولین کسی هستی از مؤمنین

که ایمان آوردی و اولین کسی از مسلمین

هستی که اسلام آوردی و نسبت تو به من

به منزله هارون است به موسی.

إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ ذُرِّيَّةَ كُلِّ نَبِيٍّ فِي صُلْبِهِ وَ جَعَلَ
ذُرِّيَّتِي فِي صُلْبِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ^۲.

خداوند نسل و اولاد هر پیغمبری را در

صلب او قرار داد و ذریه مرا در صلب

علی بن ابیطالب 7 گذاشت.

فَقَالَ أَنْتَ سَيِّدٌ فِي الدُّنْيَا وَ سَيِّدٌ فِي الْآخِرَةِ مَنْ
أَحَبَّكَ فَقَدْ أَحَبَّنِي وَ حَبِيبِي حَبِيبُ اللَّهِ وَ عَدُوُّكَ
عَدُوِّي وَ عَدُوِّي عَدُوُّ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ يَلُ لِمَنْ
أَبْغَضَكَ مِنْ بَعْدِي^۳.

عبد الله بن عباس گوید نبی اکرم 6 به

علی بن ابی طالب 7 نگاه کرد و فرمود:

۱. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، جلد ۳، ص ۲۵۸.

۲. فیض القدیر، جلد ۲، ص ۲۲۳ - مناقب ابن مغازی ص ۳۹.

۳. مناقب ابن مغازی ص ۱۰۳.

تو در دنیا سروری و در آخرت سروری، هر کس ترا دوست دارد مرا دوست داشته و دوست من دوست خداوند است و دشمن تو دشمن من است و دشمن من دشمن خداوند عزوجل است، وای به حال آنکه پس از من ترا دشمن بدارد.

النَّظَرُ إِلَى وَجْهِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عِبَادَةٌ وَ ذِكْرُهُ عِبَادَةٌ وَلَا يُقْبَلُ إِيْمَانٌ إِلَّا بِوَلَايَتِهِ وَ الْبَرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِهِ^۱.

عمار و معاذ و عایشه از پیغمبر 6 نقل می کنند که فرمود: نگاه کردن به صورت علی 7 عبادت است و ذکر او عبادت است و ایمان کسی پذیرفته نمی شود مگر به ولایت او و تبیری جستن از دشمنانش.

وَمَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَ مَنْ أَطَاعَ عَلِيًّا فَقَدْ أَطَاعَنِي وَ مَنْ عَصَى عَلِيًّا فَقَدْ عَصَانِي^۲.

هر کس مرا اطاعت کند خدا را اطاعت کرده است و هر که مرا نافرمانی کند خدا را نافرمانی کرده است، و کسی که علی 7 را اطاعت کند مرا اطاعت کرده و هر که علی 7 را نافرمانی کند مرا نافرمانی کرده است.

۱. مناقب ابن شهر آشوب، جلد ۲، ص ۵.

۲. مستدرک صحیحین جلد ۳ ص ۱۲۶.

أَنَا سَيِّدُ النَّبِيِّينَ وَ عَلِيٌّ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ وَ إِنَّا
أَوْصِيَاءِي مِنْ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ وَصِيًّا أَوْلَهُمْ عَلِيٌّ
وَ آخِرُهُمُ الْقَائِمُ^١.

من سرور انبیاء و علی 7 سرور اوصیاء
است و البته اوصیای من پس از من دوازده
نفرند که اولی آنها علی و آخرشان قائم
مهدی 7 می باشد. (در این حدیث علاوه بر
خلافت علی 7 بخلافت ائمه : دیگر نیز اشاره
شده است.)

سَتَكُونُ مِنْ بَعْدِي فِتْنَةٌ فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَالْزُمُوا
عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ فَإِنَّهُ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِي وَ أَوَّلُ
مَنْ يُصَافِحُنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هُوَ الصَّدِيقُ الْأَكْبَرُ وَ
هُوَ فَارُوقُ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَفْرُقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ وَ
هُوَ يَعْسُوبُ الدِّينِ^٢.

بزودی پس از من فتنه ای بر پا خواهد بود،
پس زمانی که چنین شد ملازم علی بن
ابی طالب 7 باشید زیرا که او اول کسی است
که به من ایمان آورد و اول کسی است که در
روز قیامت با من مصافحه می کند، او صدیق
اکبر و فاروق (جدا کننده) این امت است که
میان حق و باطل جدائی افکند و او بزرگ و
پیشوای دین است.

١ . ينابيع الموده ص ٤٤٥.

٢ . اسد الغابة جلد ٥ ص ٢٨٧-ينابيع الموده ص ٨٢.

پنجم ربیع الأول: حجاب دستور خداست.

مناسبت: مصادف با ۱۷ دی ماه ۱۳۱۴ توطئه کشف حجاب به دستور رضا خان:

از پلیدترین توطئه های دشمنان اسلام در تاریخ معاصر، توطئه کشف حجاب است. رضاخان بی سواد و بی فرهنگ که با طرح کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و با حمایت و هدایت انگلیسی ها بر سر کار آمد، در صدد اجرای تز اسلام زدایی و جایگزینی ارزش های لیبرالیستی در جامعه بود. او گمان می کرد با تغییر لباس و رفتن چادر و حجاب و تراشیدن ریش و غیره، ما پیشرفت می کنیم!

امروز نیز در راستای تأمین اهداف استعمارگران و زنده کردن آن واقعه تلخ تاریخی، عده ای خود فروخته در راستای کسب منافع خویش، با در هم آمیختن شبهه علمی و شهوت عملی، تمام تلاش خود را برای مقابله با عفت و حجاب بانوان در سرزمین های اسلامی به ویژه ایران به کار گرفته اند.

نکته‌ها:

- خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: جلباب‌ها (روسری‌های بلند) خود را بر خویش فرو افکنند، این کار برای اینکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است (و اگر تاکنون خطا و کوتاهی از آنها سر زده توبه کنند) خداوند همواره آمرزنده و رحیم است.^۱

و نیز می‌فرماید «زنان مؤمن، زینت‌های خود را در مقابل نامحرم، آشکار نمی‌سازند؛ مگر زینت‌هایی که به خودی خود، آشکار هستند»^۲؛

- حجاب، از ضروریات دین و برگرفته از قرآن مجید می‌باشد و بی‌اعتنایی به اصل حجاب و عدم رعایت آن معصیت و گناه است.

- حضرت زهرا 3 می‌فرماید: خداوند تقرب زن را از ناحیه حجاب و رعایت حریم محرم و نامحرم قرار داده، زن هرچه بیشتر به مسئله

۱. احزاب/۵۹.

۲. نور/۳۱.

حجاب خود مقید باشد به خداوند نزدیکتر خواهد شد^۱.

- حجاب تنها به عنوان یک امر شرعی مورد توجه نیست، بلکه به عنوان نشان و علامتی از سنت‌های متعالی اسلام است و یک رمز برای حفظ هویت اسلامی است.

- امام خمینی ۵: آنها که زن‌ها را می‌خواهند ملعبهٔ مردان و ملعبهٔ جوانان فاسد قرار بدهند، جنایتکارند.

- برخی آفات بدحجابی و بی‌حجابی:

رونق گرفتن چشم‌چرانی و هوسبازی؛
توسعه فساد و فحشاء؛

بی‌مهری مردان نسبت به همسران خود؛
بالا رفتن آمار طلاق و تضعیف روابط خانوادگی؛

ایجاد دلهره برای خانواده‌های پاکدامن؛
رقابت در تجملات؛

سوء قصد و تجاوز به عنف؛

خودکشی و یا فرار از خانه؛

پیدایش امراض روانی و مقاربتی؛

بارداری‌های نامشروع و سقط جنین.

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۳.

هفتم ربيع الأول: عترت پیامبر 6 :

مناسبت: شهادت مظلومانه حضرت محسن بن علی 7 :

نکته‌ها:

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ^۱

ای پیامبر! بگو: من از شما در مقابل زحمت رسالت و پیامبری، هیچ پاداش و اجر و مزدی نمی‌خواهم، مگر آنکه به ذوی القربی موَدّت نمایند؛

ابن عباس می‌گوید که: چون آیه موَدّت به قربی نازل شد، اصحاب عرض کردند: یا رسول الله 6 این افرادی که خداوند ما را به موَدّت آنان امر فرموده است چه کسانی؟ حضرت رسول الله 6 فرمودند: علی و فاطمه و اولاد ایشان؛

- حضرت صادق 7 فرمودند:

سوگند به خدا که به این پیمان وفا ننمودند مگر هفت نفر: سلمان، ابوذر، عمار، مقداد بن أسود کندی، جابر بن عبدالله أنصاری،

۱. شوری آیه ۲۳

و غلامی از رسول خدا 6 که او را «ثیبت» می گفتند، و زید بن أرقم؛

- حضرت محسن 7 : اولین، کوچک ترین و مظلوم ترین شهید در راه حفظ قرآن و ولایت امیرالمؤمنین 7 است.

- حضرت محسن 7 : شهیدی است که زودتر از مادرش حضرت زهراء 3 به دیدار پیامبر 6 و استقبال شهادت رفت و همچون مادر مظلومه اش، قبرش مخفی است.

- سقیفه حکم خدا و دستور پیغمبر اسلام نبود، بلکه مخالفین غدیر و منافقین از اصحاب پیغمبر 6 آن را برپا نمودند.

خداوند تبارک و تعالی سفینه نجات و هدایت را در اطاعت عترت پیغمبر 6 قرار داده است. - شیطان و منافقین به جای سفینه هدایت، سقیفه ضلالت و مضلت را برپا کردند، و تمام مصیبات، بدعتها، گمراهی ها، بی دینی ها و ظلمت ها از سقیفه آغاز شد.

هشتم ربیع الاول: سفارش و وصیت
امام حسن عسگری 7 به شیعیان
مناسبت : سالروز شهادت امام حسن
عسگری 7 .

صاحب مصیبت در این روز حضرت بقیه
الله الاعظم روحی و ارواح العالمین له الفدا
می باشد و باید در این روز ضمن خواندن
زیارت آن حضرت، این روز را به ایشان
تسلیت گفت و همچنین از خداوند به خاطر
جانشینی امام زمان 7 تشکر نمود.

نکته‌ها:

«أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَ الْوَرَعِ فِي دِينِكُمْ...»

سفارش می کنم شما را به تقوای الهی
و پارسایی در دینتان و تلاش برای خدا و
راستگویی و امانت داری درباره کسی که
(نیکوکار باشد یا بدکار) شما را امین دانسته
و طول سجود و حُسن همسایگی.

محمّد 6 برای همین آمده است. در میان
جماعت های آنان نماز بخوانید و بر سر
جنازه آنها حاضر شوید و مریضانشان را

عیادت کنید. و حقوقشان را ادا نمایید، زیرا هر یک از شما چون در دینش پارسا و در سخنش راستگو و امانتدار و خوش اخلاق با مردم باشد، گفته می‌شود: این یک شیعه است، و این کارهاست که مرا خوشحال می‌سازد. تقوای الهی داشته باشید، مایه زینت باشید نه زشتی، تمام دوستی خود را به سوی ما بکشانید و همه زشتی را از ما بگردانید، زیرا هر خوبی که درباره ما گفته شود ما اهل آنیم و هر بدی درباره ما گفته شود ما از آن به دوریم. در کتاب خدا برای ما حَقّی و قرابتی از پیامبر 6 خداست و خداوند ما را پاک شمرده، احدی جز ما مدّعی این مقام نیست، مگر آن که دروغ می‌گوید. زیاد به یاد خدا باشید و زیاد یاد مرگ کنید و زیاد قرآن را تلاوت نمایید و زیاد بر پیغمبر 6 سلام و تحیت بفرستید. زیرا صلوات بر پیامبر خدا 6 ده حسنه دارد. آنچه را به شما گفتم حفظ کنید و شما را به خدا می‌سپارم، و سلام بر شما^۱.

نهم ربيع الأول: معرفت به امام زمان 7.

مناسبت: سالروز آغاز امامت امام
زمان 7.

نکته‌ها:

- رسول خدا 6 فرمود: هر کس بمیرد در
حالی که امام زمانش را نشناسد، به مرگ
جاهلی از دنیا رفته است^۱.

از امام صادق 7 سؤال شد منظور از جاهلیت
(جاهلیت نادانی است، یا جاهلیت به معنای
عدم شناخت امام) ایشان فرمودند: مراد
جاهلیت به معنای کفر، نفاق و گمراهی است^۲.
- بالاترین مرتبه امر (دین) و کلیدش در همه
چیز و مایه خرسندی خدای رحمان، پیروی از
امام بعد از شناخت اوست^۳.

- امام حسین 7 در مورد امام زمان «عج»
فرمودند: فرزندم خلاصه انبیاء و عصاره اولیاء
و ثمره اوصیای کریم است^۴.

۱. اصول کافی (ترجمه مصطفوی) ج ۱، ص ۱۳۱- بخارالانوار، ج ۲۳، ص ۷۷- صحیح بخاری،
ج ۵، ص ۱۳- صحیح مسلم، ج ۶ ص ۲۱ و ۲۲.

۲. الکافی، ج ۱، ص ۳۷۷، ح ۳.

۳. الکافی، ج ۲، ص ۱۹، ح ۵.

۴. کشف الغمه ج ۳ ص ۳۱۲.

- از امام رضا 7 نقل شده: در این زمینه چنین آمده است «امامت، زمام دین و مایه نظام مسلمانان و صلاح دنیا و عزّت مؤمنان است. امامت، اساس رشد یابنده اسلام و شاخه بلند آن است. تمامیت نماز و روزه و حج و جهاد و گردآوری مالیات و صدقات و اجرای حدود و احکام و حراست از مرزهای اسلام، همه به دست امام است. حلال خدا را حلال و حرام خدا را حرام می‌کند و حدود خدا را برپا می‌دارد و از دین خدا دفاع می‌کند. او با حکمت و اندرز و حجت رسا (مردم) را به راه پروردگارش فرا می‌خواند^۱». یکی از بهترین و ساده‌ترین، ولی مهم‌ترین و ارزشمندترین راه‌های شناخت ائمه : ، خواندن زیارت نامه‌های ائمه : مخصوصاً زیارت جامعه، تفکر و کند و کاو در معانی و مفاهیم بلند آن است.

دهم ربیع الأول: جایگاه مهم ازدواج و خانواده در اسلام

مناسبت: سالروز ازدواج مقدس پیامبر گرامی اسلام 6 و حضرت خدیجه 3 .

نکته‌ها:

- ازدواج پیامبر 6 با حضرت خدیجه 3 بهترین، شایسته‌ترین و پربرکت‌ترین ازدواج تاریخ است زیرا حاصل این ازدواج مولود پر خیر و برکت حضرت فاطمه زهرا 3 است که گل سرسبد زنان عالم، همسر امیرالمومنین علی 7 و مادر امامان معصوم : به خصوص منجی عالم بشریت (7) است.

- پیامبر 6 : در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر و ارجمندتر از ازدواج نیست^۱.

- پیامبر 6 : اهل و عیال اختیار کنید، که این کار بر روزی شما می‌افزاید^۲.

- امام صادق 7: دو رکعت نمازی که فرد همسر دار می‌خواند، برتر از هفتاد رکعت

۱ . بحار الأنوار ، ج ۱۰۳ ، ص ۲۲۲.

۲ . بحار الأنوار ، ج ۱۰۳ ، ص ۲۲۲.

نمازی است که فرد بی‌همسر می‌خواند^۱.
- بعد از ازدواج، شخصیت انسان تبدیل به یک
شخصیت اجتماعی و دارای احساس مسئولیت
می‌شود؛

- اسلام با ازدواج می‌خواهد انسان واقعی به
وجود آورد، و مسئله انسان و انسانیت مطرح
است.

یازدهم ربيع الأول: تکثیر نسل و تریت فرزندان در اسلام

نکته‌ها:

- رسول خدا 6 فرمودند: ازدواج کنید و تشکیل خانواده بدهید و تولید نسل نمایید، که من در روز قیامت به شما مباحثات می‌کنم، حتی به طفل کوچکی که سقط شده باشد^۱.

- امام صادق 7 فرمودند: فرزند شایسته، گلی از گل‌های بهشت است^۲.

- آنچه مطلوب خداوند متعال در تکثیر نسل است، تکثیر نسل «سالم» و «صالح» است؛ ازدواج و اهتمام به تولید نسل صالح مورد رضایت و تاکید خداوند متعال و حضرات معصومین : است و لازم است؛

- پیامبر خدا 6 فرمود: بی‌همسران خود را تزویج نمایید، زیرا خداوند اخلاق آنان را نیکو، روزی آنان را وسیع و به جوانمردی آنان خواهد افزود^۳.

۱. وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۴.

۲. کافی، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

۳. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۲۲.

- فرزندان متعدد همانند اموال زیاد موجب
اقتدار یک انسان و بلکه جامعه است؛
- از برخی روایات استفاده می‌شود،
همان‌طوری که ازدواج موجب کثرت رزق
است، تکثیر در اولاد هم در سنت خداوند
تبارک و تعالی چنین اثری را به دنبال دارد؛
تکثیر اولاد و ازدیاد نسل، امری است که
پیامبر اکرم 6 و ائمه طاهرین : به آن
سفارش فراوانی نموده‌اند و می‌توان آن را از
مستحبات مؤکد شمرد.

- اگر انسان در بزرگی و عظمت خلق کردن
و هستی بخشی خداوند تأمل کند، روزی دادن
به آنچه خلق شده را بسی سهل و آسان
می‌یابد.

- خداوند تمام نیازهای مادی و غیر مادی
آدمی را پیش از آمدن او به خانه کوچک دنیا،
در عالمی که از دسترس هر تغییر و تباهی
مصون است، فراهم آورده و مهیا کرده است.

دوازدهم ربيع الأول: عصر غیبت و وظایف منتظران «۱»

مناسبت: ایام غیبت

نکته‌ها:

- امام علی 7 : فرمودند:

برای صاحب الزمان 7 غیبتی است عظیم که باید در محور ایمان راسخ بود زیرا که خیلی‌ها از ما جدا می‌شوند حتی آنها که به مقامات بلند رسیده‌اند^۱.

- امام صادق 7 و او هم از پدرش و او نیز از پدرانش: نقل کرده که پیامبر اکرم 6 فرمود: «هر کس فرزندانم حضرت قائم (عج) را در زمان غیبتش انکار نماید به مردن جاهلیت مرده است»^۲

- از جمله مهمترین وظایف شیعیان امور ذیل می‌باشد:

۱. بزرگترین وظیفه شیعیان در عصر غیبت انتظار فرج است؛

۲. انتظار فرج یک شعار نیست، بلکه یک

۱. اصول کافی جلد ۱.

۲. منتخب الاثر فی امام الثانی عشر، ص ۶۲۵.

فرهنگ است و مجموعه‌ای از وظایف و تکالیف
است که باید عملی شود؛

۳. معرفت و شناخت کامل دین و امام زمان 7 ؛

۴. اطاعت از نایبان بر حق امام زمان 7
(مراجع معظم تقلید به ویژه ولی فقیه) و
همراه و هم‌گام با آنان زمینه ظهور را فراهم
کردن؛

۵. رعایت تقوا، خود را در محضر خدا دانستن،
ترک گناه و خشکانیدن زمینه گناه در جامعه؛
۶. توجه قلبی به امام عصر 7 در شبانه‌روز و
او را مطلع از اعمال خود دانستن و اسوه قرار
دادن امام؛

۷. ایجاد محبت امام عصر 7 در دل دیگران
در میان مردم؛

۸. منتظر واقعی همیشه در صدد کسب فضایل
اخلاقی و آراسته شدن به صفات خوب
انسانی است؛

۹. صدقه دادن برای سلامتی امام زمان 7 ؛

۱۰. دعای عهد که هر روز صبح بعد از نماز
خوانده می‌شود: اللهم رب النور العظیم و رب

الکرسی الرفیع ... ؛

۱۱. اظهار نمودن عشق و علاقه به آن حضرت؛
۱۲. دوستی با دوستان حضرت باعث تقرب و جلب خشنودی ایشان است. همچنین ادخال سرور مومنین و محبین اهل بیت : و همچنین رفع حوائج آنان نیز از وظایف منتظران عصر ظهور شمرده شده است؛

گفتم که روی خوبت از من چرا نهان است
گفتا تو خود حجابی ورنه رخم عیان است
گفتم که از که پرسم جانا نشان کویت؟
گفتا نشان چه پرسی؟ آن کوی، بی نشان است.

سیزدهم ربیع الأول: عصر غیبت و وظایف منتظران «۲»

مناسبت: مصادف با سالروز وفات حضرت آیت الله بهاء الدینی (ره) .

نکته‌ها:

- اسحاق بن یعقوب؛ گوید از عثمان بن سعید؛ اولین نائب خاص امام زمان (عج) خواستم نامه‌ای به امام عصر (عج) برساند. و در ضمن نامه پرسیدم در زمان غیبت به چه کسی مراجعه کنیم؟ امام (عج) باخط

خودشان در پاسخ چنین مرقوم فرمود:
أَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاهِ حَدِيثِنَا
(احادیثنا)، فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّتُهُ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ^۱.

حضرت فرمود: جهت حل مشکلات در حوادث (امور سیاسی، عبادی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی، اجتماعی و...) به راویان حدیث و فقهاء مراجعه کنید که آنها در زمان غیبت خلیفه و حجت من بر شما هستند و من حجت خداوند بر آنها می‌باشم.

- در اجرای حدود الهی و حکومت (نه ولایت

۱ . بحار الانوار: ج ۲، ص ۹۰، ح ۱۳، و ۵۳، ص ۱۸۱، س ۳، و ج ۷۵، ص ۳۸۰، ح ۱.

تکوینی) هیچ فرقی بین رسول اکرم 6 ،
 امام معصوم 6 و ولی فقیه نیست هیچ
 وقت گفته نشده که مثلاً حد زانی که ۱۰۰
 تازیانه است اگر پیامبر جاری کند ۱۵۰
 تازیانه بزند، امام معصوم ۱۰۰ تازیانه و ولی
 فقیه ۵۰ تازیانه. همه باید حد و قوانین خداوند
 که مشخص و برای تمامی ایام وضع گردیده
 را مطابق دستورات الهی اجرا نمایند.

این توهّم که اختیارات حکومتی رسول
 اکرم 6 بیشتر از حضرت امیر 7 و یا
 اختیارات حکومتی حضرت امیر 7 بیشتر از
 ولی فقیه عادل است، غلط و باطل است البته
 فضایل حضرت رسول اکرم 6 بیش از همه
 عالم است و بعد از ایشان فضایل حضرت
 امیر 7 از همه بیشتر است، لکن زیادی
 فضایل معنوی اختیارات حکومتی را افزایش
 نمی‌دهد. (ولایت فقیه، امام خمینی 5)

- در عصر غیبت امام معصوم 8 مصداق
 اعظم و آشکار محاربه با امام زمان 7 دشمنی
 با فقهاء آل محمد 6 می‌باشد چرا که

مراجع عظام تقلید داعی الی الله و حافظ
سیره آل محمد 6 می باشند و بعد از امام
معصوم 7 خیرالموجودین همین فقهای عظام
شیعه می باشند که وجودشان، علمشان،
قلمشان، زبانشان و... همه داعی الی الله
می باشد.

چهاردهم ربيع الأول: رمز پیروزی ایران اسلامی

مناسبت: مصادف با ۲۶ دی ۱۳۵۷ سالروز
فرار خائنانه شاه که نقطه عطفی در
گسترش نهضت اسلامی و پیروزی انقلاب
بشمار می‌رود.

نکته‌ها:

- تمسک به قرآن و اهل بیت : رمز پیروزی
و موفقیت است؛
- رمز پیروزی ما در این بود که نهضت ما
جنبه معنوی و اسلامی داشت^۱؛
- ایمان و اعتماد به وعده های الهی و شهادت
را فوز عظیم دانستن، رمز پیروزی است^۲؛
- بی تردید رمز بقای انقلاب اسلامی همان
رمز پیروزی است؛ و رمز پیروزی را ملت
می‌داند و نسل‌های آینده در تاریخ خواهند
خواند که دو رکن اصلی آن: انگیزه الهی و
مقصد عالی حکومت اسلامی؛ و اجتماع ملت
در سراسر کشور با وحدت کلمه برای همان
انگیزه و مقصد است؛

۱. امام خمینی ۵

۲. امام خمینی ۵

- پیروی از ولایت فقیه در عصر غیبت، رمز
پیروزی ایران اسلامی است؛
- کسی که با خدا باشد خدا با اوست، و
پیروزی با اوست^۱.
- مادامی که در مسیر حق باشیم پیروزیم^۲.

۱ . امام خمینی 5

۲ . امام خمینی 5.

شانزدهم ربيع الأول: پیامبر در قرآن
مناسبت: ایام فرخنده میلاد پیامبر گرامی
اسلام حضرت محمد بن عبدالله 7 و
میلاد امام صادق 7 .

نکته‌ها:

- خداوند می‌فرماید: پیامبر 6 برای همگان
اسوه حسنه است^۱؛
- هرگز از روی هوای نفس سخن نمی‌گویند،
آنچه آورده چیزی جز وحی نیست که به او
وحی شده است^۲؛
- آنچه که پیامبر 6 برای شما آورده بگیرید
و آنچه را که از آن نهی کرده از آن خودداری
کنید^۳؛
- کسی که از پیامبر 6 اطاعت کند همانا
اطاعت خداوند را نموده^۴؛
- بر گستاخی کافران غم مخور، از مکر و

۱. احزاب، آیه ۲۱.

۲. نجم، آیه ۲ و ۳.

۳. حشر، آیه ۷.

۴. نساء، آیه ۲۱۸.

حیله آنان بر خود فشار نیاور^۱؛

- جان خود را به اثر شدت تأسف به آنها از دست مده، خداوند از آنچه که انجام می دهند آگاه است^۲؛

- ای پیامبر 6 برای امت دعا کن زیرا تو برای آنها آرامشی^۳؛

- همان گونه که فرمان یافته ای استقامت کن همچنین کسانی که با تو به سوی خدا آمده اند^۴؛

- بر خلق و خوئی بزرگ هستی^۵؛

- هرگز بدی و نیکی یکسان نیست بدی را با نیکی دفع کن، تا دشمنان سرسخت مانند دوستان گرم و صمیمی شوند^۶؛

- خداوند به پیامبر 6 می فرماید در کارها

۱ . نمل، آیه ۷۰.

۲ . فاطر، آیه ۸۰.

۳ . توبه، آیه ۱۰۳.

۴ . هود، آیه ۱۱۲.

۵ . قلم، آیه ۴۰.

۶ . فصلت، آیه ۳۴ - ۳۵.

با مردم مشورت کن^۱؛
- شب را جز کمی به پا خیز^۲؛
- نماز شب که برای دیگران مستحب است
بر پیامبر واجب است^۳؛
- قرآن پیامبر را به عنوان رحمت یاد
می کند^۴؛

۱. آل عمران، آیه ۱۵۹.

۲. مزمل، آیه ۳.

۳. اسراء، ۷۹.

۴. آل عمران، آیه ۱۹۱.

هفدهم ربيع الأول: پیامبر رحمت 6

مناسبت: ایام فرخنده میلاد پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد بن عبدالله 6 و میلاد امام صادق 7 .

پیامبر از قبیله قریش یکی از بانفوذترین قبایل عرب بپاخواست، عبدالله، پدر پیامبر 6 کوچکترین، پسر عبدالمطلب در میان قریش از لحاظ زیبایی و حجب و حیا مشهور بود. او با آمنه 3 دختر وهب که به پاکی و عفت معروف بود ازدواج کرد.

بدین ترتیب پیامبر 6 در روز هفدهم ربيع الاول عام الفیل (مطابق سال ۵۷۰ میلادی) در شهر مکه متولد گردید. عام الفیل، یعنی سالی که فردی به نام ابرهه به دستور پادشاه حبشه (نجاشی) با سپاه زیادی تصمیم به ویران کردن خانه خدا گرفت. ولی قبل از انجام این عمل دسته‌ای از پرندگان که با منقار و پاهای خود، سنگ‌هایی را حمل می‌کردند در بالای سر سپاه ظاهر شدند و این سنگ‌ها را روی سر سپاهیان ریختند که باعث از بین رفتن سپاه شد.

نکته‌ها:

- خداوند متعال میان خود و جمیع مخلوقاتش، واسطه فیضی قرار داده است و نور مقدس سید الانبیاء 6 واسطه خلقت جمیع موجودات می‌باشد. و از روایات استفاده می‌شود که نور مقدس حضرت صدیقه کبری 3 و همه امامان : جزء همین نور است و با این حقیقت، عینیت دارد.

- رسول خدا 6 می‌فرمایند:
كُنْتُ نَبِيًّا وَ آدَمُ بَيْنَ الْمَاءِ وَالطِّينِ^۱.

«من پیغمبر بودم، در حالی که آدم میان آب و گل بود».

و می‌فرمایند: كُنْتُ أَوَّلَ النَّاسِ فِي الْخَلْقِ وَ آخِرِهِمْ فِي الْبَعْثِ^۲.

«من اولین آدم بودم در آفرینش و آخرین آنها بودم در پیامبری و برانگیختگی».

- وجود مبارک پیامبر گرامی 6 به منزلهٔ جان عالم است و این مطلب را برای ما ارمغان آورد که انسان خلیفه الله است. این اصل است که إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً. هیچ کسی نمی‌تواند بگوید که من لیاقت خلیفه اللهی

۱. بحار الانوار، ج ۱۸، ص: ۳۷۸.

۲. عوالی النالی، ج ۴ / ۱۲۲، ص: ۵۹.

را ندارم! البتّه آن خلیفه اللّهی که مال انبیاء و اولیاء و معصومین : است؛ آن بله، حق با شماست. امّا آن مرحله نازل‌ه‌اش که هر مؤمنی می‌تواند خلیفه خدا باشد، این که ما می‌توانیم دیگر؛ آن مرحله ضعیفش که می‌توانیم! که در زمین خلیفه خدا باشند که کار خدا را درک نکنند، و به دستور خدا عمل نکنند ما اگر نتوانستیم در جامعه خلیفه الله باشیم؛ کارهای سیاسی بکنیم، کارهای اجتماعی بکنیم، کارهای فرهنگی بکنیم که جامعه را اصلاح بکنیم، نتوانستیم؛ از ما متوقع نیست. ولی در حوزه شخصی خودمان کاملاً می‌توانیم خلیفه الله باشیم. یعنی چشمان را خوب اداره کنیم، گوش‌مان را اداره کنیم، مغزمان را خوب اداره کنیم، قلب‌مان را خوب اداره بکنیم، دست و پایمان را خوب اداره بکنیم؛ این را کاملاً می‌توانیم و باید هم این‌طور باشد. ما در حیطه زندگی شخصی‌مان نه تنها می‌توانیم، بلکه باید خلیفه الله باشیم!

هفدهم ربیع الأول: در محضر امام صادق 7 :

مناسبت: ایام فرخنده میلاد امام
صادق 7 :

امام جعفر صادق 7 ، امام ششم شیعیان، در
هفدهم ماه ربیع الاول سال ۸۳ هجری قمری
در مدینه متولد گردید.

کنیه ایشان ابو عبدالله و لقبشان صادق 7
می باشد. پدر ارجمندشان امام باقر 7 و
مادرش ام فروه است.

پیامبر اکرم 6 سالها قبل ولادت آن حضرت
را خبر داده و فرموده بود نام او را صادق
بگذارید، زیرا از فرزندان او کسی است که
همنام اوست، اما دروغ می گوید (منظور آن
حضرت جعفر کذاب بوده است).

نکته ها:

- هواهای نفسانی خودت را دشمنی قلمداد
کن که باید با او بجنگی، نفس خود را امانتی
بدان که به زودی باید او را پس دهی؛
- امام تنها داشتن آگاهی از یک حرفه و
صنعت را کافی ندانسته و با کلامی سرشار از

حکمت فرد نامتخصص را برابر خائن می‌دانند و می‌فرمایند: از نظر من تفاوتی نمی‌کند که به خائن اعتماد کنم یا به ضایع کننده (نامتخصص)؛

- هر کس به غیر مهمم بپردازد، اهم را تباه می‌سازد؛

- هر صنعت‌گری برای جلب مشتری و درآمد، ناگزیر از داشتن سه ویژگی است: در کارش مهارت و تخصص داشته باشد؛ در آن امانت دار باشد و رضایت و خشنودی کسی را که به او سفارش کار داده، به دست آورد؛

- اگر ربا حلال بود، مردم فعالیت‌های تجاری و تأمین نیازمندی‌های خود را رها می‌کردند. پس خداوند، ربا را حرام کرد تا مردم از حرام‌خواری دست بردارند و به تجارت و خرید و فروش روی آورند؛

- جنس خوب و مرغوب بخر و جنس خوب و مرغوب بفروش، که چون جنس خوب و مرغوب فروختی، مردم می‌گویند: خدا به تو و به آن که این جنس مرغوب را به تو

فروخت، برکت دهد؛

- حلبی می‌گوید: از امام صادق 7 درباره
مردی پرسیدم که خانه‌ای اجاره می‌کند،
آن‌گاه آن را با قیمتی بالاتر به کس دیگری
اجاره می‌دهد؟ حضرت فرمود: نمی‌تواند
این کار را انجام دهد، مگر آنکه در خانه،
کارهای جدیدی انجام دهد و دستی به سر
و صورت خانه بکشد.

- در روایتی معتبر از امام صادق 7 نقل شده
که راوی از امام 7 پرسید، چرا نام علی 7 به
همین صراحت که من می‌گویم در قرآن ذکر
نشده است؟ امام 7 در پاسخ می‌فرماید: اگر
نام آن حضرت با صراحت و وضوح در قرآن
می‌آمد، منافقان نام او را حذف می‌کردند و
دست تحریف در قرآن باز می‌شد، در حالی
که خداوند سبحان خواسته است که قرآن را
از هر دخل و تصرفی محافظت نماید. آن‌جا
که می‌فرماید: «إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ» «به
راستی که ما حافظان قرآنیم».

بیست و سوم ربیع الأول: بهشت پاداش زیارت با معرفت

مناسبت: ورود حضرت فاطمه معصومه 3 به
شهر مقدس قم

نکته‌ها:

حضرت معصومه 3 از پرهیزگارترین زنان
شیعه و از زنان عالمه و محدّثه بوده و روایات
متعددی از طریق ایشان در کتب احادیث
شیعه و اهل سنت آمده است. ایشان در
عبادت و زهد شهره بود و در فضل و کمال، به
مدارج عالی نایل آمده است. القاب و صفات
بسیاری که حضرت فاطمه معصومه 3 بدان
معروف گردید، نشانه سجایای والای اخلاقی
ایشان است. در یکی از زیارت نامه‌های
آن حضرت، القابی همچون «طاهره» پاکیزه،
«حمیده» ستوده خصال، «برّه» نیکو رفتار و
تربیت شده، «نقیه» پاک خصلت، «مرضیه»
مورد رضای پروردگار، «رضیه» راضی از حق،
«محدّثه» راوی حدیث، «شفیعه» شفاعت کننده
در روز جزا و «معصومه» به ایشان اطلاق شده
است. اما مشهورترین لقب حضرت، طبق
فرموده امام رضا 7 لقب معصومه است؛

حضرت معصومه 3 همچون عمه بزرگوارشان حضرت زینب 3 پیام مظلومیت و غربت برادر گرامیشان را به مردم مؤمن و مسلمان می‌رساند.

و مخالفت خود و اهل بیت : را با حکومت حيله‌گر بنی‌عباس اظهار می‌کردند؛ ایشان در ۲۳ ربیع‌الأول ۲۰۱ هـ - ق وارد شهر قم شدند و در تاریخ دهم ربیع‌الثانی ۲۰۱ هـ - ق (بنا به قول معتبر در سنّ ۲۸ سالگی بنابر نقلی بر اثر مسمومیت از زهر جفا، حضرت فاطمه معصومه 3 بیمار شدند و در شهر قم رحلت فرمودند؛

- یکی از محدثان برجسته قم، به محضر مقدس امام رضا 7 شرفیاب می‌شود، امام هشتم 7 خطاب به ایشان می‌فرماید: ای سعد! از ما در نزد شما قبری است. سعد می‌گوید: فدایت شوم! آیا قبر فاطمه دختر موسی بن جعفر 7 را می‌فرمایید؟ فرمود: آری، هر کس او را زیارت کند، در حالی که به حق او آگاه باشد، بهشت از آن اوست.

بیست و ششم ربيع اول: صلح امام حسن مجتبی 7

مناسبت: صلح امام حسن مجتبی 7

نکته‌ها:

- از جمله حوادث سرنوشت‌ساز و بی نظیر در اسلام واقعه صلح امام حسن مجتبی 7 بود تصمیم ایشان یک اقدام مقدس، هوشمندانه و الهی است که باعث حفظ و ماندگاری اسلام ناب و مکتب واقعی پیامبر عظیم الشان 6 اسلام گردید، صلح نامه امام حسن مجتبی 7 به شکلی هوشمندانه و زیرکانه تنظیم شد که اسلام و جریان اسلامی، وارد کانال آلوده‌ای که به نام خلافت، و در واقع سلطنت طاغوتی، به وجود آمده، نشود. این هنر امام حسن مجتبی 7 بود. آن حضرت کاری کرد که جریان اصیل اسلام (که از مکه شروع شده بود و به حکومت اسلامی و به زمان امیرالمومنین 7 و زمان خود او رسیده بود) در مجرای دیگری، جریان پیدا نکند. منتها اگر نه به شکل حکومت، زیرا ممکن نبود، لااقل دوباره به شکل نهضت جریان

پیدا کند. با این وجود امام حسن 7 در حال امضا کردن قطعنامه صلح فرمودند گویی جام زهر می نوشم.

چه عواملی باعث صلح امام حسن 7 شد؟

- عدم بصیرت دینی و بینش سیاسی در میان مسلمانان، این بی بصیرتی برخی از مردم همیشه مورد سوء استفاده دشمنان بوده و مشکلات و حوادث ناگواری را در تاریخ اسلام به وجود آورده است؛

- تبلیغات شوم و مسموم بنی امیه و در واقع در دوره امام حسن 7 کار این نهضت، به مراتب مشکل تر از دوره خود پیامبر 6 بود اینکه شعارها در دست کسانی بود که لباس مذهب را بر تن کرده بودند، درحالی که از مذهب نبودند؛

- ابتلاء به دنیا زدگی یاران حضرت.

عمده راههای افزایش بصیرت از منظر قرآن، روایات و سخنان حکیمانه مقام معظم رهبری، مبارزه با عوام زدگی، ولایت مداری، زهد، دشمن شناسی و... می باشد.

